

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

16 октябрь 2025 ел

КАРАР

№ 8372

Башкарма комитетның «2024-2026 елларга Яр Чаллы шәһәренең территорияль ижтимагый үзидарәсен үстерү» муниципаль программасын раслау турында» 2023 елның 31 октябрәндәге 10494 номерлы Карарына үзгәрешләр кертү хакында

Шәһәр Советының 2007 елның 21 февралендәге 19/8 номерлы Карары белән расланган Муниципаль хокукый актлар системасы турында нигезләмәнең 5.24 пункты, Шәһәр Советының «Шәһәр Советының «2025 елга, 2026 һәм 2027 еллар план чорына Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге бюджеты турында» 2024 елның 6 декабрәндәге 39/4 номерлы Карарына үзгәрешләр кертү турында» 2025 елның 23 июнендәге 44/4 номерлы Карары нигезендә

КАРАР БИРӘМ:

1. Башкарма комитетның «2024-2026 елларга Яр Чаллы шәһәренең территорияль ижтимагый үзидарәсен үстерү» муниципаль программасын раслау турында» 2023 елның 31 октябрәндәге 10494 номерлы Карарына (Башкарма комитетның 2024 елның 22 февралендәге 1142 номерлы, 2024 елның 5 сентябрәндәге 5721 номерлы, 2025 елның 13 мартындагы 1932 номерлы Карарлары редакциясендә) түбәндәге үзгәрешләрне керттегә:

1) 2 пунктны яңа редакциядә бөян иттегә:

«2. Башкарма комитетның финанс идарәсенә «2024-2026 елларга Яр Чаллы шәһәренең территорияль ижтимагый үзидарәсен үстерү» муниципаль программасы чараларын финанслауны шәһәр бюджеты акчалары хисабына 87 546,23 мең сум күләмендә тәмин иттегә: 2024 ел – 38 606,40 мең сум, 2025 ел – 43 439,83 мең сум, 2026 ел – 5 500,0 мең сум.»;

2) кушымтаны кушымтада каралганча яңа редакциядә бөян иттегә.

2. Башкарма комитетның эш кәгазьләрен алып бару идарәсенә әлеге карарны «Интернет» челтәрендә Татарстан Республикасы рәсми хокукый мәгълүмат порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>), Яр Чаллы шәһәренең рәсми сайтында урнаштыруны тәмин иттегә.

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Башкарма комитетның шәһәр хужалыгы һәм халык яшәешен тәмин итү идарәсе башлыгы Р.Ф. Вилдановка, Башкарма комитетның Комсомол районы хакимияте Башлыгы Л.И. Әхмәтжановка, Башкарма комитетның Үзәк районы хакимияте Башлыгы Ф.Ф. Хәбибуллинга, Башкарма комитетның Автозавод районы хакимияте Башлыгы А.Ш. Хөснуллинга йөкләгә.

Башкарма комитет
Житәкчесе

Ф.Ш. Салахов

Башкарма комитетның
2025 елның 16 октябрендәге
8372 номерлы карарына
кушымта

Башкарма комитетның
2023 елның 31 октябрендәге
10494 номерлы карарына
кушымта

1 бүлек. «2024-2026 елларга Яр Чаллы шәһәренең
территориаль иҗтимагый үзидарәсен үстерү»
муниципаль программасының паспорты

Муниципаль программаның исеме	«2024-2026 елларга Яр Чаллы шәһәренең территориаль иҗтимагый үзидарәсен үстерү» муниципаль программасы (алга таба – программа)
Программаны эшләү өчен нигез (хокукий актның исеме, номеры һәм датасы)	«Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегә Шәһәр Советының 2005 елның 8 декабрендәге 6/5 номерлы Карары белән расланган шәһәр Уставы, Шәһәр Советының 2014 елның 17 апрелдәге 30/18 номерлы Карары белән расланган Яр Чаллы шәһәрендә территориаль иҗтимагый үзидарәне оештыру һәм гамәлгә ашыру тәртібе
Программаны төп эшләүчеләр	Башкарма комитетның районнар хакимиятләре, Башкарма комитетның шәһәр хужалыгы һәм халык яшәешен тәмин итү идарәсе
Программаны башкаручылар	Башкарма комитетның районнар хакимиятләре, Башкарма комитетның шәһәр хужалыгы һәм халык яшәешен тәмин итү идарәсе
Программаның максаты	Территориаль иҗтимагый үзидарәнең (алга таба - ТИҮ) тотрыклы эшләве һәм үсеше өчен уңайлы шартлар формалаштыру
Программаның бурычлары	1. Җирле әһәмияткә ия мәсьәләләрне хәл итү өчен Яр Чаллы шәһәре халкын ТИҮне үстерү процессына җәлеп итү. 2. Халыкның социаль әһәмияткә ия инициативаларын тормышка ашыру өчен җирле үзидарә органының ТИҮ оешмалары белән үзара эшчәнлеген оештыруны камилләштерү. 3. ТИҮ оешмалары эшчәнлеген сыйфатын арттыру өчен шартлар булдыру.
Программаны тормышка ашыру сроклары һәм этаплары	2024 - 2026 еллар: - 1 этап – 2024 ел; - 2 этап – 2025 ел; - 3 этап – 2026 ел.

Еллар буенча бүлөп, программаны финанслау күләме һәм чыганаclarы	Финанслау чыганаclarы	Программаны тормышка ашыру еллары (мең сум)			
		2024 ел	2025 ел	2026 ел	Тормышка ашыру чорында барлыгы
	Муниципаль бюджет	500,00	5 500,00	5 500,00	11 500,0
	Федераль бюджет	-	-	-	-
	Республика бюджеты	38 106,40	37 939,83	-	76 046,23
	Башка чыганаclar	-	-	-	-
	Барлыгы:	38 606,40	43 439,83	5 500,00	87 546,23
	Программаны тормышка ашыруга тотыла торган акчаларның күләме шәһәр бюджеты мөмкинлекләреннән, Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге территориясендәге инфляция процессларыннан һәм икътисади хәлдән чыгып аныкланырга һәм төзәтмәләр кертелергә мөмкин				
Программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтижеләре һәм нәтижелелек күрсәткечләре	Программаны тормышка ашыру нәтижәсендә 2026 елга түбәндәгеләргә ирешү күздә тотыла: 1) ТИҮ эшчәнлегә өлкәсенә жәлеп ителгән шәһәрдә яшәүчеләр саны арту; 2) халыкны жирле әһәмияткә ия мәсьәләләргә хәл итүгә жәлеп итү; 3) дәүләт хакимияте органны, жирле үзидарә органны һәм ТИҮ оешмалары арасында үзара эшчәнлекне яхшырту; 4) ТИҮне материал-техник тәмин итү хисабына эш сыйфатын арттыру, эшләрне башкару срокларын кыскарту; 5) Яр Чаллы шәһәренең ТИҮ системасын үстерү.				
Программаның үтәлешен контрольдә тотуны оештыру системасы	Программаның үтәлешенә гомуми контрольне Башкарма комитетның шәһәр хужалыгы һәм халык яшәешен тәмин итү идарәсе башлыгы гамәлгә ашыра				

2 бүлек. Программаны тормышка ашыру өлкәсе характеристикалары, күрсәтелгән өлкәдәге төп проблемаларга тасвирлама һәм аны үстерү прогнозы

ТИҮ мөстәкыйль рәвештә һәм үз җаваплылыгында жирле әһәмияткә ия мәсьәләләр буенча үз инициативаларын гамәлгә ашыру өчен, яшәу урыны буенча шәһәр территориясә өлешләрендә гражданның үзешмасы булып тора.

ТИҮ эшчәнлегенә төп максаты булып гражданның тормыш сыйфатын арттыру, үсеш алган гражданны жәмгыятьтә төзү, жирле әһәмияткә ия бик кирәкле проблемаларны һәм аерым мәсьәләләргә үз инициативасы белән чишү тора. ТИҮ бер үк вакытта халык хакимияте структуралары сыйфатында да, коммерцияле булмаган хужалык итү субъектлары сыйфатында да эш итә, жирле үзидарә бурычларын хәл итүдә катнашуга гражданны жәлеп итүдә төп рольне үти.

ТИҮ жирле әһәмияткә ия мәсьәләләр буенча халыкның үз инициативаларын тормышка ашыруга мөмкинлек бирә һәм жирле берләшмәләргә проблемаларын хәл итүдә мөһим роль уйный.

Беренчедән, ТИҮ – жирле әһәмияткә ия мәсьәләләргә хәл итү өчен Яр Чаллы шәһәре халкының интеллектуаль, фәнни, мәдәни потенциалын киң файдалану майданчыгы ул.

Икенчедән, ТИҮ халык проблемалары һәм сораулары турындагы мәгълүмат оператив рәвештә жирле үзидарә органнарына барып ирешә торган, оештырылган мәгълүмат каналы булып тора. Шул ук вакытта, ТИҮ органнары жирле үзидарә органнарыннан мөһим мәгълүматны халыкка житкерү чарасы да булырга мөмкин.

Өченчедән, ТИҮ – ачыкланган проблемаларны чишү, гражданның үз запросларын үзләре хәл итү өчен төп чара.

Хәзерге вакытта Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге территориясендә 79 ТИҮ рәсми теркәлгән һәм эшли.

Яр Чаллы шәһәрендә ТИҮ системасын формалаштыру төгәлләнә һәм шуның өчен ул жирле үзидарә органнары ягыннан жайга салуга, камилләштерүгә һәм ярдәмгә мохтаж.

Гамәлдәге ТИҮнең эш процессында күп кенә төп проблемалар ачылды:

- 1) территорияләргә үстерү проблемаларын хәл иткәндә гражданның жәмгыятең активлык дәрәжәсә түбән булу;
- 2) дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, ТИҮ оешмалары арасында үзара эшчәнлек механизмнары камил булмау;
- 3) ТИҮнең материал-техник ятан тәмин ителешә житәрлек булмау;
- 4) ТИҮ оештыру һәм аның эшчәнлек юнәлешләре мәсьәләләргә буенча халыкның хәбәрдарлык дәрәжәсә түбән булу;
- 5) жирле үзидарә органнары тарафыннан жирле әһәмияткә ия мәсьәләләргә хәл итү өчен ТИҮ потенциалыннан житәрлек файдаланмау.

Шәһәр бюджетыннан финанс ярдәмә күрсәтелгәндә югарыда күрсәтелгән проблемаларны чишүгә комплекслы һәм системалы якин килү ТИҮне нәтижәле үстерергә мөмкинлек бирәчәк.

Барлык программа чараларын уңышлы тормышка ашыру мөмкинлек бирәчәк:

- 1) ТИҮ эшчәнлегә өлкәсенә жәлеп ителгән Яр Чаллы шәһәрендә яшәүчеләр санын арттырырга;
- 2) халыкны жирле әһәмияткә ия мәсьәләләргә хәл итүгә жәлеп итәргә;
- 3) дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары һәм ТИҮ оешмалары арасында үзара эшчәнлекне яхшыртырга;
- 4) ТИҮне материал-техник тәмин итү хисабына эш сыйфатын арттырырга, эшләргә башкару срокларын кыскартырга.

3 бүлек. Программаның төп максатлары һәм бурычлары, аны тормышка ашыру сроклары һәм этаплары

Максат – ТИҮнең тотрыклы эшләве һәм үсешә өчен уңайлы шартлар тудыру.

Куелган максатка ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү күздә тотыла:

- 1) жирле әһәмияткә ия мәсьәләләргә хәл итү өчен Яр Чаллы шәһәре халкын ТИҮне үстерү процессына жәлеп итү;
- 2) халыкның социаль әһәмияткә ия инициативаларын тормышка ашыру өчен жирле үзидарә органының ТИҮ оешмалары белән үзара эшчәнлеген оештыруны камилләштерү;
- 3) ТИҮ оешмалары эшчәнлегенә сыйфатын арттыру өчен шартлар булдыру.

Программа 2024-2026 елларда тормышка ашырыла.

Программаны тормышка ашыру этаплары:

- 1 этап – 2024 ел;
- 2 этап – 2025 ел;
- 3 этап – 2026 ел.

4 бүлек. Программаны тормышка ашыру нәтижелелеген билгеләргә мөмкинлек
бирүче индикаторлар

Программа чараларының нәтижелелеген бәяләү өчен түбәндәге күрсәткечләрдән
файдаланырга тәкъдим ителә:

№ т/б	Индикаторның исеме	Исәпләү методикасы	Чыганак
1.	ТИҮ эшчәнлегә өлкәсенә жәлеп ителгән гражданның саны, процент	$Dз = Чз / Чн \times 100$, монда: Дз – ТИҮ эшчәнлегә өлкәсенә жәлеп ителгән шәһәр халкының чагыштырма саны; Чз – ТИҮ оештырган чараларда катнашучы шәһәр халкының саны; Чн – статистика мәғлүматлары буенча шәһәр халкы саны	Башкарма комитет районнар хакимиятләренең хисаплары, Башкарма комитетның икътисадый үсеш һәм эшмәкәрлеккә ярдәм күрсәтү идарәсе мәғлүматы
2.	ТИҮ тарафыннан игътибарга алынган социаль якланмаган гражданның өлеше, процент	$Ди = Чзи / Чни \times 100$, монда: Ди – ТИҮ тарафыннан игътибарга алынган социаль якланмаган гражданның өлеше; Чзи – ТИҮ тарафыннан игътибарга алынган социаль якланмаган гражданның саны; Чни – социаль якланмаган гражданның саны;	Башкарма комитет районнар хакимиятләренең хисаплары, Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәмин итү һәм социаль яклау министрлыгының Яр Чаллы шәһәрәндәге социаль яклау идарәсе мәғлүматы
3.	Оргтехника һәм мебель белән жиһазландырылган ТИҮ өлеше, процент	$До = No / Nн \times 100$, монда До – оргтехника һәм мебель белән жиһазландырылган ТИҮ өлеше; No – оргтехника һәм мебель белән жиһазландырылган эш уриннары саны; Nн – оргтехника һәм мебель белән жиһазландырылырга тиешле эш урыннары саны	Башкарма комитет районнар хакимиятләренең хисаплары
4.	ТИҮ тарафыннан оештырылган мәдәни- массакүләм чаралар саны, берәмлек	N – ТИҮ тарафыннан оештырылган мәдәни- массакүләм чаралар саны	Башкарма комитет районнар хакимиятләренең хисаплары
5.	ТИҮдә катнашучылар саны, кеше	N – ТИҮдә катнашучылар саны	Башкарма комитет районнар хакимиятләренең хисаплары
6.	Материаль стимуллаштыру рәвешендә акча алган ТИҮ активы әгъзалары саны, кеше	N – материал стимуллаштыру рәвешендә акча алган ТИҮ активы әгъзалары саны	Башкарма комитет районнар хакимиятләренең хисаплары
7.	Үткөрелгән очрашулар саны, берәмлек	N – үткөрелгән очрашуларның гомуми саны	Башкарма комитет районнар хакимиятләренең хисаплары

8.	ТИҮ тарафыннан оештырылган чараларга жәлеп ителгән шәһәрдә яшәүчеләр саны, кеше	N – ТИҮ тарафыннан оештырылган чараларга жәлеп ителгән шәһәрдә яшәүчеләр саны	Башкарма комитет районнар хакимиятләренәң хисаплары
----	--	--	--

5 бүлек. Программаны ресурслар белән тәмин итү

Программаны финанслау чыганагы булып Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге бюджеты тора.

2024-2026 елларга программаны финанслау күләме 87 546,23 мең сум тәшкил итә: 2024 ел – 38 606,40 мең сум, 2025 ел – 43 439,83 мең сум, 2026 ел – 5 500,0 мең сум.

6 бүлек. Программаны тормышка ашыру механизмы

Программа чараларын тормышка ашыру барышына контрольне Башкарма комитетның шәһәр хужалыгы һәм халык яшәешен тәмин итү идарәсе гамәлгә ашыра.

Программаның нәтижелелеген анализлау Башкарма комитетның 2017 елның 11 сентябрәндәге 5326 номерлы Карары белән расланган Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегенәң муниципаль программаларын эшләү, тормышка ашыру һәм аларның нәтижелелеген бәяләү тәртибе нигезендә гамәлгә ашырыла.

7 бүлек. Программаның максатлары, бурычлары, нәтижеләрен бәяләү индикаторлары һәм программа чаралары буенча финанслау

№ т/б	Чараларның исеме	Башкаручылар	Чараларны үтәү сроклары	Ахыргы нәтиҗәләрне бәяләү индикаторлары , үлчәү берәмлекләре	Индикаторларның зурлыгы				Программа чараларын муниципаль бюджеттан финанслау (мең сум)		
					2023 (база)	2024 ел	2025 ел	2026 ел	2024 ел	2025 ел	2026 ел
Максатның исеме: Территориаль иҗтимагый үзидарәнең тотрыклы эшләве һәм үсеше өчен уңайлы шартлар формалаштыру											
1 нче бурычның исеме: Жирле әһәмияткә ия мәсьәләләрне хәл итү өчен Яр Чаллы шәһәре халкын ТИҮне үстерү процессына җәлеп итү											
1.	Территорияне төзекләндерүне контрольдә тоту буенча рейдлар	Башкарма комитетның районнар хакимиятләре		Чарада катнашкан гражданныр өлеше, процент	1	1,5	2	2,5	Финансланмый		
2.	Мәктәпкә әзерләнәргә ярдәм ит	Башкарма комитетның районнар хакимиятләре		Чарада катнашкан гражданныр өлеше, процент	1	1,5	2	2,5	Финансланмый		
3.	Өлкән буын ункөнлегә	Башкарма комитетның районнар хакимиятләре		Чарада катнашкан гражданныр өлеше, процент	1	1,5	2	2,5	Финансланмый		
4.	Мөмкинлекләр е чиклән­гән кешеләр ункөнлегә	Башкарма комитетның районнар хакимиятләре		Чарада катнашкан гражданныр өлеше, процент	1	1,5	2	2,5	Финансланмый		

5.	Ачык һавада кино күрсәтү	Башкарма комитетның районнар хакимиятләре		Чарада катнашкан граждaннар өлеше, процент	3	3,5	4	5	Финансланмый		
6.	Ишегалды бәйрәме	Башкарма комитетның районнар хакимиятләре		Чарада катнашкан граждaннар өлеше, процент	3	3,5	4	5	Финансланмый		
7.	Бөек Ватан сугышында катнашучылар һәм ветераннар белән очрашулар	Башкарма комитетның районнар хакимиятләре		Чарада катнашкан граждaннар өлеше, процент	1	1,5	2	2,5	Финансланмый		
8.	«Елның иң яхшы территорияль ижтимагый үзидарәсе» конкурсын оештыру һәм үткөрү	Башкарма комитетның районнар хакимиятләре, Башкарма комитетның шәһәр хужалыгы һәм халык яшәешен тәэмин итү идарәсе (оештыруда ярдәм күрсәтү өлешендә)	2024-2026 еллар	Конкурста катнашучы ТИҮ саны	50	78	79	79	500,0	500,0	500,0

2 нче бурычның исеме: Халыкның социаль әһәмияткә ия инициативаларын тормышка ашыру өчен җирле үзидарә органының ТИҮ оешмалары белән үзара эшчәнлеген оештыруны камилләштерү

9.	ТИҮ ассоциацияләрен һәм ТИҮ координацияләү үзәген үстерү эше	Башкарма комитетның шәһәр хужалыгы һәм халык яшәешен тәмин итү идарәсе		Үткәрелгән очрашулар саны, берәмлек	4	4	4	4	Финансланмый
10.	Иҗтимагый әһәмияткә ия бурычларны тормышка ашыруга гражданның җәлеп итүнең нәтиҗәле формасы буларак ТИҮ советларын үстерү эше	Башкарма комитетның районнар хакимиятләре		Үткәрелгән очрашулар саны, берәмлек	30	30	30	30	Финансланмый
11.	Халык белән эшләүдә ТИҮ эшчәнлеген активлаштыру, социаль яклау чараларына мөһтәҗ гражданның аеруча игътибар күрсәтү	Башкарма комитетның районнар хакимиятләре		ТИҮ тарафыннан ярдәм күрсәтелә торган социаль якланмаган гражданның өлеше, процент	4	5	6	7	Финансланмый

3 нче бурычның исеме: ТИҮ оешмалары эшчәнлегенең сыйфатын арттыру өчен шартлар булдыру.

12.	«Иң яхшы ТИҮ практикасы» конкурсын оештыру һәм үткөрү	Башкарма комитетның районнар хакимиятләре, Башкарма комитетның шәһәр хужалыгы һәм халык яшәешен тәмин итү идарәсе (оештыруда ярдәм күрсәтү өлешендә)	2024-2026 еллар	ТИҮ тарафыннан тормышка ашырылган практикалар саны, берәмлек	-	25	30	35	0,00	5 000,0	5 000,0
13.	Яр Чаллы шәһәренең ТИҮ житәкчеләре тарафыннан компенсация түләүләре алу	Башкарма комитетның районнар хакимиятләре, Башкарма комитетның шәһәр хужалыгы һәм халык яшәешен тәмин итү идарәсе (оештыруда ярдәм күрсәтү өлешендә)	2024-2026 еллар	Яр Чаллы шәһәре территориясендә эшчәнлекне гамәлгә ашырчы ТИҮ саны/ Татарстан Республикасы бюджетыннан компенсация түләүләре алучы ТИҮ саны	78/78	78/78	79/79	79/79	24 462,08	24 773,28	0,00
14.	«Татарстан Республикасының иң яхшы территорияль иҗтимагый	Башкарма комитетның районнар хакимиятләре, Башкарма	2024-2026 еллар	ТИҮ тарафыннан республика конкурсына куелган	-	22	-	-	13 644,32	13 166,55	0,00

	үзидарәсе» республика конкурсында катнашу	комитетның шәһәр хужалыгы һәм халык яшәешен тәмин итү идарәсе (оештыруда ярдәм күрсәтү өлешендә)		проектлар саны/ Республика бюджетыннан финансланган, ТИҮ тарафыннан тормышка ашырылган социаль әһәмияткә ия проектлар саны							
	Барлығы:								-	-	-
	Программа буенча барлығы:								38 606,40	43 439,83	5 500,0

Башкарма комитет Аппараты
Житәкчесе урынбасары,
эш кәгазьләрен алып бару идарәсе башлыгы

Н.И. Галиева